

APROP

42a Jornada de polítiques locals de joventut

**Les relacions interpersonals
a l'adolescència i la joventut**

12 de novembre de 2024

Relacions interpersonals en línia.

Josep Pegueroles (UPC)

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Sostenibilitat Social,
Cicle de Vida i Comunitat

Servei d'Adolescència i Joventut

Presentació

- Professor a la UPC
- Investigador del Information Security Group
- Cap del Computer Forensics Group

<http://es.linkedin.com/in/joseppegueroles>

<http://futur.upc.edu/JosepRafelPeguerolesValles>

Josep Pegueroles: Enginyer de Telecomuncacions.
Doctor per la UPC. Expert en ciberseguretat.
Forense Digital.

josep.pegueroles@upc.edu

@JosepPegueroles

Ajuntament de Barcelona

2008	eDreams	Dictamen Pericial Juzgado Mercantil num 2 de Barcelona – Ryanair vs eDreams PO 336/2008 Dictamen Pericial Juzgado Mercantil num 4 de Barcelona – Ryanair vs Atrapalo PO 514/2009 Informe sobre auditoria seguridad sistema de votaciones electrónicas en el Referendum Diagonal
2009	Atrapalo	Dictamen pericial Juzgado de 1a instancia num 4 de Madrid – Ryanair vs Rumbo PO 1328/2011 Dictament pericial Juzgado de 1a intancia de Barcelona – Aedge vs Solimba PO
2010	Ajuntament de Barcelona	Informe sobre auditoria seguridad sistema de votaciones electrónicas en el Referendum Diagonal
2011	Rumbo	Dictamen pericial Juzgado de 1a instancia num 4 de Madrid – Ryanair vs Rumbo PO 1328/2011 Dictament pericial Juzgado de 1a intancia de Barcelona – Aedge vs Solimba PO
2012	Solimba	Dictament pericial Juzgado de 1a intancia de Barcelona – Aedge vs Solimba PO
2012	Microsoft	Dictamen pericial Juzgado Mercantil num 7-E de Barcelona – Aedge vs Microsoft PO 560/2012 Dictamen pericial Juzgado instrucción num 9 de Barcelona - UBK correduria seguros vs TurboSoft DP 1983/2011-D
2013	UBK Seguros	Dictamen pericial Juzgado instrucción num 9 de Barcelona - UBK correduria seguros vs TurboSoft DP 1983/2011-D
2014	MRW	Dictamen pericial juzgado PRIMERA INSTANCIA num 7 Hospitalet de Llobregat PO 1559/13-4
2015	Intermedic	Dictamen pericial acto competencia desleal INTERMEDIC Arfran
2016	Letsbonus	Dictamen pericial LetsBonus PROCEDIMIENTO ORDINARIO 54/16-D3 MERCANTIL 3 Malfuncionamiento de software ERP Microsoft Dynamics implantado por EQM
2017	MRW	Malfuncionamiento de software ERP Microsoft Dynamics implantado por EQM
2018	CMC	Investigación digital para determinar el posible filtrado de información confidencial en la empresa CMC - Construcciones Mecánicas Caballé
2019	Panda	Informe pericial en PO 707/2019 Juzgado Bilbao (TUSO vs Panda)
2019	SPEEDPACK	Investigación digital para determinar el posible filtrado de información confidencial en la empresa Speed Pack Europe
2020	MIKZ	Expert Report About the business models and digital marketing strategies related to ICC Case No. 24727/JPA, and presentation before International Court of Arbitration
2021	Facebook	Dictamen sobre la herramienta denominada MGP25 y su impacto sobre las medidas de seguridad informática en la red social Instagram

Fem-nos una selfie

Objectius

- Partint dels riscos digitals...
- Presentar els conceptes de:
 - Identitat digital
 - Relacions interpersonals en línia
 - Salvaguarda digital
 - Saviesa digital
- Donar eines per treballar a l'aula o a casa
aquests conceptes fent conscients i partíceps
els adolescents i joves. Crear i obrir el debat.

Estructura de la sessió

- Introducció (35 minuts)
- Activitat / Dinàmica (15 minuts)
- Presentació de casos / Debat (15 minuts)
- Conclusions i tancament (10 minuts)

Introducció

El mòbil

Telèfon
Missatges de text
Càmera
Rellotge
Estació meteorològica
Agenda
Mitja de pagament
Llibre
Reproductor de música
Navegador a internet
Apps de xarxes socials

El mòbil

El mòbil

els riscos

- Sexting

Acció de crear, descarregar o enviar missatges de contingut sexual, generalment imatges o vídeos propis, per mitjà d'un dispositiu electrònic, que pot comportar la difusió descontrolada i l'ús malintencionat de continguts íntims.

els riscos

- Grooming

Ciberdelicte en què un adult, valent-se sovint d'una identitat falsa, estableix una relació afectiva amb un menor d'edat amb l'objectiu d'obtenir-ne imatges de contingut sexual o d'abusar-ne o agredir-lo sexualment

Taller: Qui sóc a la xarxa? Què saben de mi?
Deepfakes

els riscos

- Ciberassetjament
- Cyberbullying

Assetjament que es produeix a través d'internet, especialment per mitjà de les xarxes socials i de les aplicacions mòbils.

els riscos

- Sextorsió

Xantatge que es fa a una persona sota l'amenaça de fer públics a la xarxa imatges o vídeos comprometedors, on apareix despullada o fent alguna activitat sexual

Taller: Autopsy

enginyeria social
social engineering

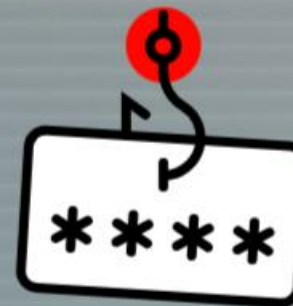
notícia enganyosa; notícia falsa
fake news

estafa romàntica
romantic scam

hipertrucatge
deep fake

pesca
phishing

Necessitat d'un ús higiènic de les Xarxes

Conceptes clau per treballar la higiene

- **Identitat Digital:**
Inclou tota la informació sobre una persona (imatges, vídeos o textos) que hi ha a la web.
- La identitat digital es construeix a través d'un procés de selecció i pujada d'informació personal en sistemes en línia.

Per treballar:

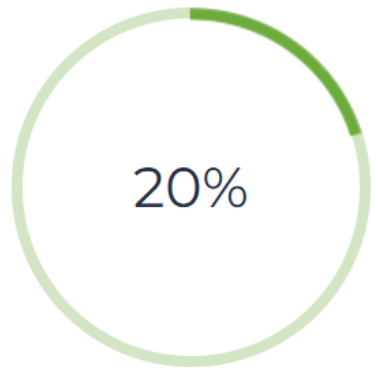
Quina és la relació entre identitat personal i identitat digital? Quins són els elements que caracteritzen una identitat que creix principalment en el món digital? Quins són els riscos vinculats al desenvolupament i gestió d'una identitat digital deslligada de la realitat? Quins en són els beneficis?

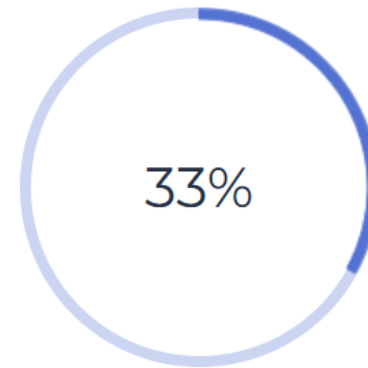
Conceptes clau per treballar la higiene

- **Relacions interpersonals en línia:**
- Nou tipus de relació que es reflecteix efectivament en l’afirmació “prefereixo enviar missatges de text a parlar”.
- Relació que ja no es basa principalment en l’oralitat, sinó en l’intercanvi d’informació digital (imatges, vídeos, textos); que pot ser contínua i pot tenir lloc en qualsevol moment i lloc; que pot ser polisensorial (so, imatge, text i tacte) i que pot arribar a simular una relació de "vida real" encara que no ho sigui.

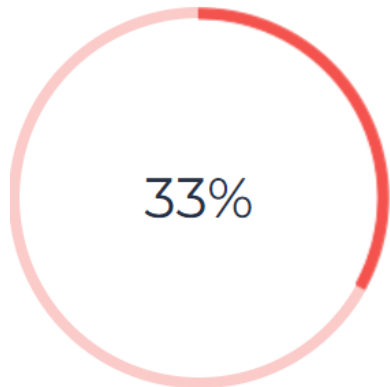
Relacions interpersonals en línia:

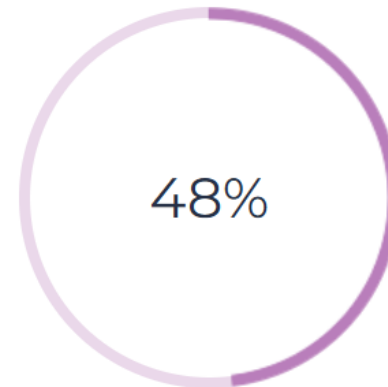
Un de cada cinc nens està feliç de tenir un romanç "només en línia"

Més d'un terç dels joves entre 14 i 17 anys han enviat una foto sexual o nua a algú que els agrada.

Més d'un terç dels joves han començat una relació amb algú que van conèixer en línia.

de 14-17 anys, en algun moment van conversar en línia sobre els tipus de coses sexuals que els agradaria fer amb algú que els interessava

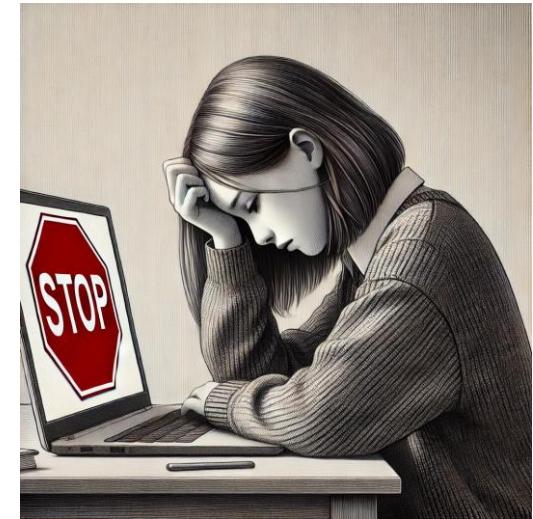
Relacions interpersonals en línia:

- Per treballar:
- Quina diferència hi ha entre una relació empírica i una relació digital? Quines són les característiques d'una relació en el món digital? Quina diferència hi ha entre un "amic" real i un amic de Facebook? Per què els joves trien viure una part important de la seva relacionalitat en línia? Les relacions digitals es caracteritzen per l'empatia?

Conceptes clau per treballar la higiene

- Salvaguarda digital
- És fonamental prestar l'atenció necessària i pensar en termes de seguretat digital extesa (safety). Que hem traduït com “salvaguarda”.
 - El grooming, sexting, cyberbullying serien els perills dels que protegir-nos

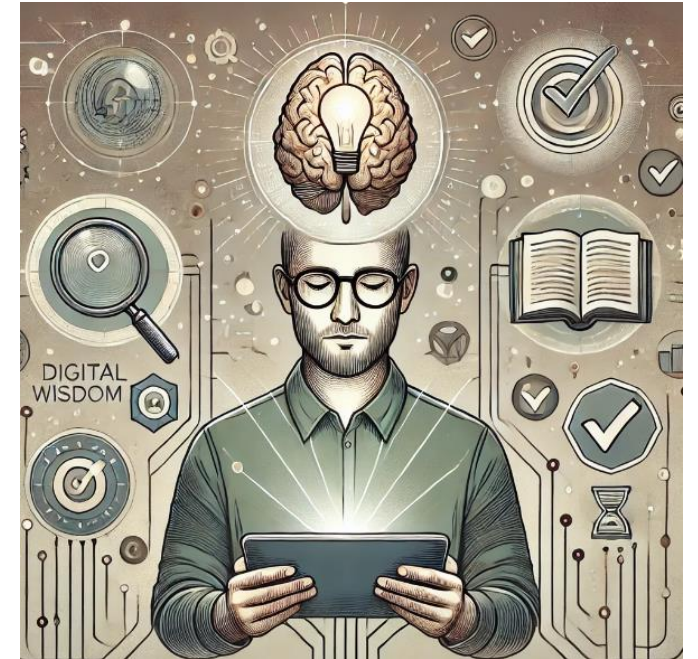

Per treballar:

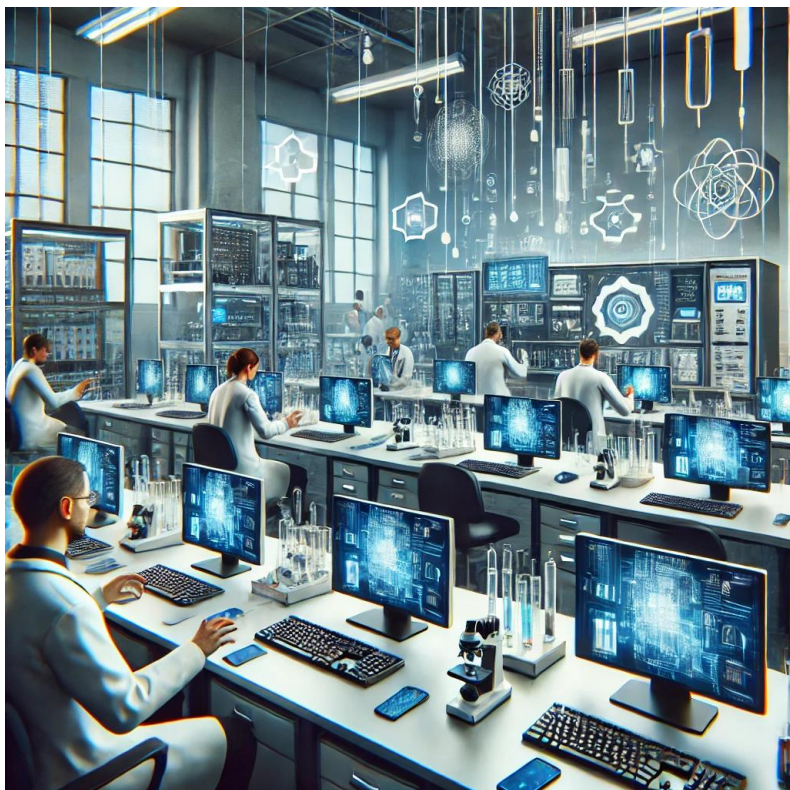
Com s'utilitza la informació digital? Quines són les formes de regulació, salvaguarda i protecció de les dades en línia? Quins danys pot causar un mal ús de les dades digitals?

Conceptes clau per treballar la higiene

- Saviesa digital
- La capacitat per trobar respostes a qüestions cognitives en la xarxa, i d'utilitzar i aprofitar aquest coneixement de manera positiva.
- Recuperar la informació adequada, verificar-ne l'exactitud i aplicar aquest coneixement als problemes que cal afrontar.

Trebalem-ho...

Propostes de tallers

		Key concepts			
		Digital Identity	Digital Relationships	Digital Safety	Digital Knowledge
Areas of competence	Reader	Open your smartphone	<ol style="list-style-type: none"> In the chat Always connected 	Post responsibly	Online news!
	User	Who are you online?	<ol style="list-style-type: none"> Emoticon faces Let's chat 	Profiling	Website hunt
	Critic	Selfie control	<ol style="list-style-type: none"> Faces or words Looking for the good chat 	The Law of the Web	Cyber truth
	Evaluator	My digital identity	<ol style="list-style-type: none"> Virtual or real? Chat: let's give us some rules 	Moderate yourself online	Web decalogue

Autopsy

- Eina: <https://www.autopsy.com/>
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Fer conscients els participants que una foto feta és una informació que ja no control plenament
- Útil per treballar el sexting, la sextorsió.
- Bona pràctica que se'n deriva: “si no vols que se sàpiga, no ho facis”
- Implicacions legals de ser part activa.

Qui sóc a la xarxa? Què saben de mi?

- Eina: Les pròpies Xarxes Socials
Vídeo: <https://www.youtube.com/watch?v=cojLhNcBdBU>
Lightbeam: <https://chromewebstore.google.com/detail/thunderbeam-lightbeam-for/hjkajeglckopdkbggdiajobpilgccgni>
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Saber quina imatge projectem a internet
Ser conscient quina informació deixo a internet
- Útil per treballar la identitat digital. Grooming
- Bona pràctica que se'n deriva: Configuració correcta. Comportaments

Deepfakes

- Eina: <https://fakeyou.com/voice-conversion>
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Saber què fàcil és ser enganyat per internet
El perill de l'anonimat
- Útil per treballar Grooming
- Bona pràctica que se'n deriva: Sentit crític. Diàleg

El significat dels emojis

- Eina: app missatgeria tipus whatsapp
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Crear un xat i interpretar significats
Fonts de malentesos: el que dic, el que entenen
Experiència: El que es perd... El que em perdo
- Útil per treballar relacions interpersonals online. Cyberbulling
- Bona pràctica que se'n deriva: Normes de bona educació online

Bona educació als xats

- Eina: app missatgeria tipus whatsapp
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Role playing

- Útil per treballar relacions interpersonals online. Cyberbulling
- Bona pràctica que se'n deriva: Normes de bona educació online

Configuració

- Eina: apps socials usades per ells
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: Exploració condicions ús i paràmetres de configuració

- Útil per treballar Safety
- Bona pràctica que se'n deriva: Configuració. Conceptes tècnics.

Informació o desinformació

- [Eina: https://toolbox.google.com/factcheck/explorer/search/list:recent;hl=ca?authuser=0](https://toolbox.google.com/factcheck/explorer/search/list:recent;hl=ca?authuser=0)
- Durada: De 30 a 60 minuts
- Objectius: entendre que són les eines de verificació i aprendre a usar-les
- Útil per treballar Saviesa digital
- Bona pràctica que se'n deriva: Fact checking

Què hem fet? Posem-ho en comú

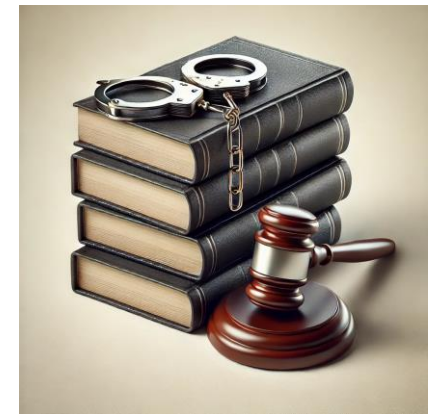

Comportaments adequats

- Si algú comparteix fotos o vídeos que et fan sentir incòmode, pots deixar de seguir o bloquejar aquesta persona. També pots denunciar contingut inadequat directament des de l'aplicació si creus que infringeix els seus principis.
- Assegura't de no tenir problemes si les fotos i vídeos que comparteixes mostren qui ets davant d'un ampli públic, que podria incloure els teus pares, professors o futurs ocupadors.
- Pensa bé abans d'autoritzar aplicacions de tercers.
- No acceptis mai fer o compartir alguna cosa que et faci sentir incòmode.
- Si pateixes assetjament, demana ajuda a un membre de la família o a un professor de confiança. També pots eliminar un comentari d'una foto que hagi compartit i denunciar actes d'assetjament al Centre d'Ajuda de la xarxa social.
- Demana permís abans de publicar fotos amb altres persones.

Coses que podrien aparèixer:

- Tria una contrasenya segura.
- Canvia les teves contrasenyes regularment, especialment si reps un missatge que t'ho demana. Durant els controls automàtics de seguretat, Instagram detecta de vegades accessos a informació que han estat robats d'altres llocs. Si Instagram detecta que la teva contrasenya pot haver estat robada, canviar la contrasenya a Instagram i en altres llocs t'ajuda a protegir el teu compte i a evitar futurs atacs d'hackers.
- No revelis mai la teva contrasenya a algú que no coneguis i en qui no confiïs.
- Assegura't que el teu compte de correu electrònic estigui protegit. Les persones que puguin llegir el teu correu electrònic també poden accedir al teu compte.
- Tanca la sessió a les xarxes socials quan utilitzis un ordinador o un telèfon que comparteixes amb altres persones. No marquis l'opció "Recorda'm" quan iniciïs sessió des d'un ordinador públic, ja que el teu accés es mantindrà actiu fins i tot quan tanquis la finestra del navegador.
- Personalitza la configuració de privacitat de les xarxes socials que utilitzis.
- En algunes ocasions, pot ser útil seleccionar el mode de navegació anònima o privada per protegir informació bancària o informació personal, com ara les dades d'inici de sessió a les xarxes socials, especialment quan l'ordinador l'utilitzen diverses persones o hi ha un risc més gran de robatori.
- Assegura't de saber si el teu compte és públic o privat i de com es difondran els continguts.
- Desactiva la funció de geolocalització del teu telèfon intel·ligent si no vols que els altres sàpiguen on ets.

Conclusions...

- No hi ha eines màgiques... però hi ha moltes coses que podem fer
- Ser conscient és el primer pas
- El diàleg és fonamental

C-C-C

- Corresponsabilitat
- Configuració
- Contracte

Eines i recursos...

- <https://www.internetmatters.org/es/resources/teens-and-online-dating-advice-hub-for-parents/online-dating-learn-about-it/>
- <https://smartgeneration.cibervoluntarios.org/>
- <https://seras.uib.cat/orientacio/recursos/Ciberseguretats-per-a-les-families.-Recursos-i.cid723490>

